



Instytut Badawczy Randstad

Monitor Rynku Pracy

Raport z 22. edycji badania
25 stycznia 2016 r.

Struktura raportu:

- Metodologia i opis próby badania
- Wyniki badania:
 - rotacje na rynku pracy
 - mobilność – gotowość do zmiany pracy
 - obawa o utratę pracy, przekonanie o możliwości znalezienia nowego zatrudnienia, satysfakcja z pracy
 - perspektywy dla 2016 roku oraz popyt na pracowników o szczególnych kwalifikacjach
- Podsumowanie wyników
- Randstad w Polsce

Monitor Rynku Pracy:

opis badania

- „Monitor Rynku Pracy” jest kwartalnym badaniem ankietowym realizowanym obecnie już w 34 krajach Europy, Azji, Australii i obu Ameryk, w których Randstad prowadzi działalność.
(kraje biorące udział w badaniu – Europa: Austria, Belgia, Czechy, Dania, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Luksemburg, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Słowacja, Szwajcaria, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy; na innych kontynentach: Argentyna, Australia, Brazylia, Chile, Chiny z osobno analizowanym Hongkongiem, Indie, Japonia, Kanada, Malezja, Meksyk, Nowa Zelandia, Singapur, Turcja, Stany Zjednoczone)
- Badanie po raz pierwszy przeprowadzono w 2010Q1. Polska dołączyła do projektu od 2010Q3. Obecnie prezentujemy wyniki 22. edycji.
- Badanie jest realizowane poprzez ankiety wypełniane on-line przez respondentów w wieku od 18 do 65 lat, pracujących minimum 24 godziny w tygodniu. Próba obejmuje osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę, umowy o pracę tymczasową, umów cywilnoprawnych oraz samozatrudnionych.
- Dobór próby jest kwotowo-losowy, realizowany przez Survey Sampling International. Od 20 edycji włącznie próba w Polsce wynosi ponad 800 respondentów (we wcześniejszych edycjach badano ok. 400 osób). Globalnie w badaniu bierze udział ponad 14 tys. respondentów.
- Bieżące badanie zostało zrealizowane w okresie: listopad-grudzień 2015 – w Polsce na próbie 879 osób.

Respondenci badania w Polsce

- 50% kobiety / 50% mężczyźni
- Wiek od 18 do 65 lat

■ 18-24 ■ 25-34 ■ 35-44 ■ 45-54 ■ 55-65



- Forma zatrudnienia:

■ umowa o pracę na czas nieokreślony ■ umowa o pracę na czas określony ■ umowa zlecenie lub o dzieło
■ umowa o pracę tymczasową ■ jednoosobowa działalność gospodarcza

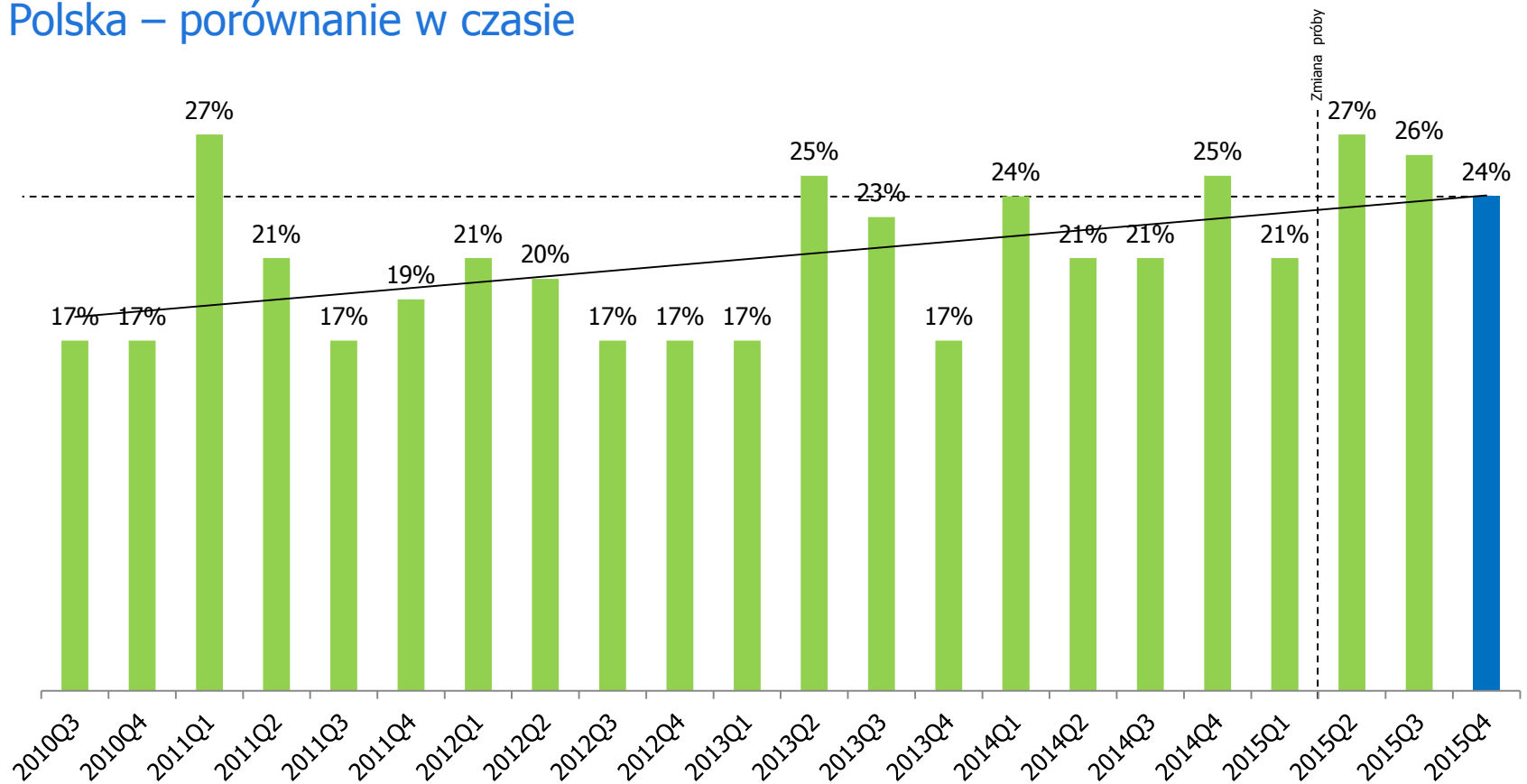


- wykształcenie:
1% podstawowe / 48% średnie / 51% wyższe

Wyniki badania

Rotacje na rynku pracy w Polsce

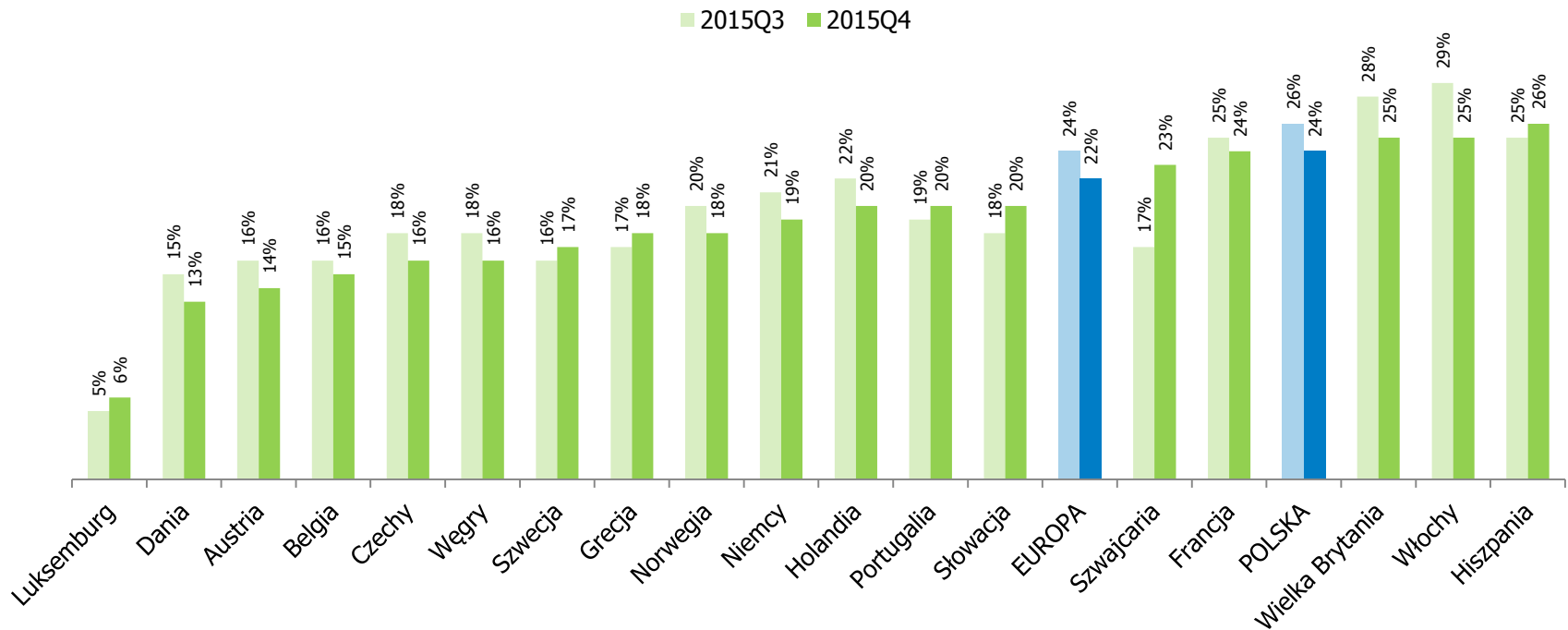
Polska – porównanie w czasie



- W stosunku do poprzedniego kwartału odsetek osób zmieniających pracę w Polsce zmniejszył się o 2 p.p. i w 2015Q4 wynosił 24%.
- Dla czwartego kwartału był to drugi najwyższy wynik w historii badania – w 2014Q4 wskaźnik rotacji wynosił 25%.

Rotacje na rynkach pracy w Europie

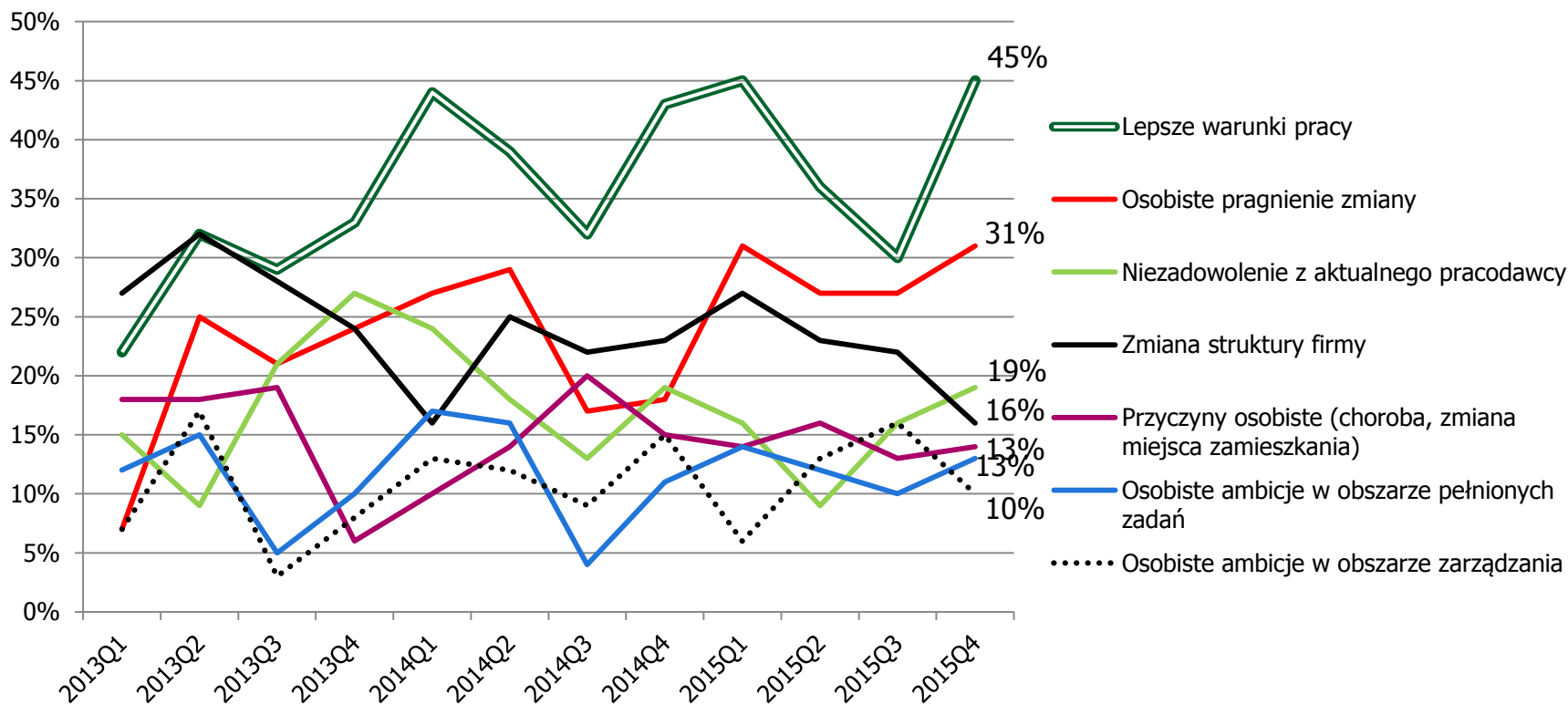
Nasz kraj kolejny raz na podium



- Ex aequo z Francją Polska znalazła się na 3. miejscu wśród europejskich krajów o najwyższym poziomie rotacji – za Wielką Brytanią, Włochami i Hiszpanią.
- Średnia dla badanych krajów europejskich od ostatniego kwartału spadła o 2 p.p. i wyniosła 22%.
- Największy wzrost rotacji w porównaniu do poprzedniego kwartału odnotowała Szwajcaria (o 6 p.p.), a największy spadek – Włochy (o 5 p.p.).

Główne powody rotacji na rynku pracy

Zmiana struktury firmy rzadszą przyczyną zmiany pracodawcy



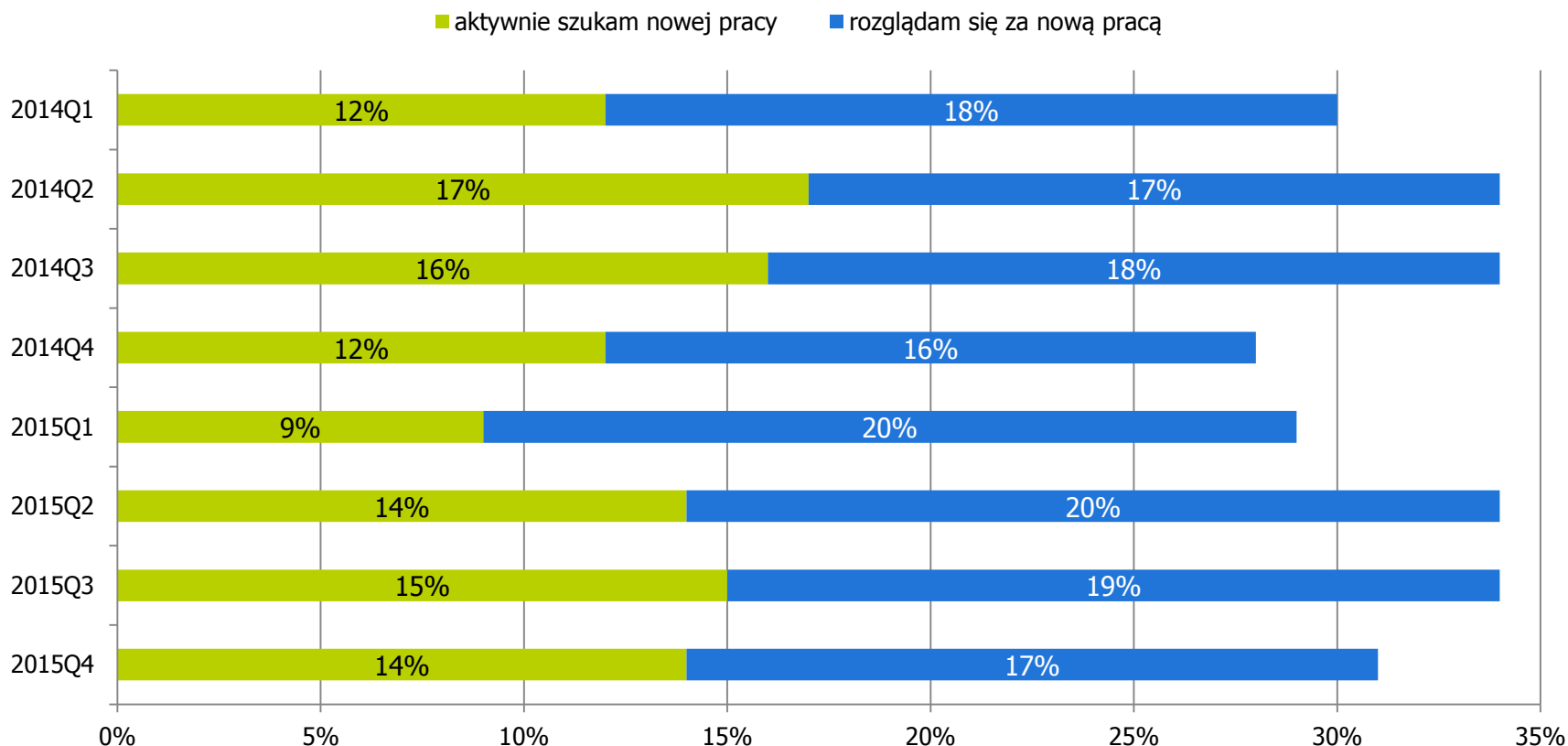
- 45% ankietowanych pracowników deklarowało, że do niedawnej zmiany pracodawcy przyczyniły się lepsze warunki pracy – była to rekordowa liczba wskazań.
- Przez cały 2015 rok drugą najważniejszą przyczyną zmiany pracy było osobiste pragnienie zmiany, zaś zmiany struktury firmy straciły trzecią pozycję na rzecz deklarowanego przez pracowników niezadowolenia z pracodawcy.

Jakie były Pana/Pani powody zmiany pracy?

Monitor Rynku Pracy, 22. edycja, grudzień 2015, do 2015Q1 N≈400, później N≈800

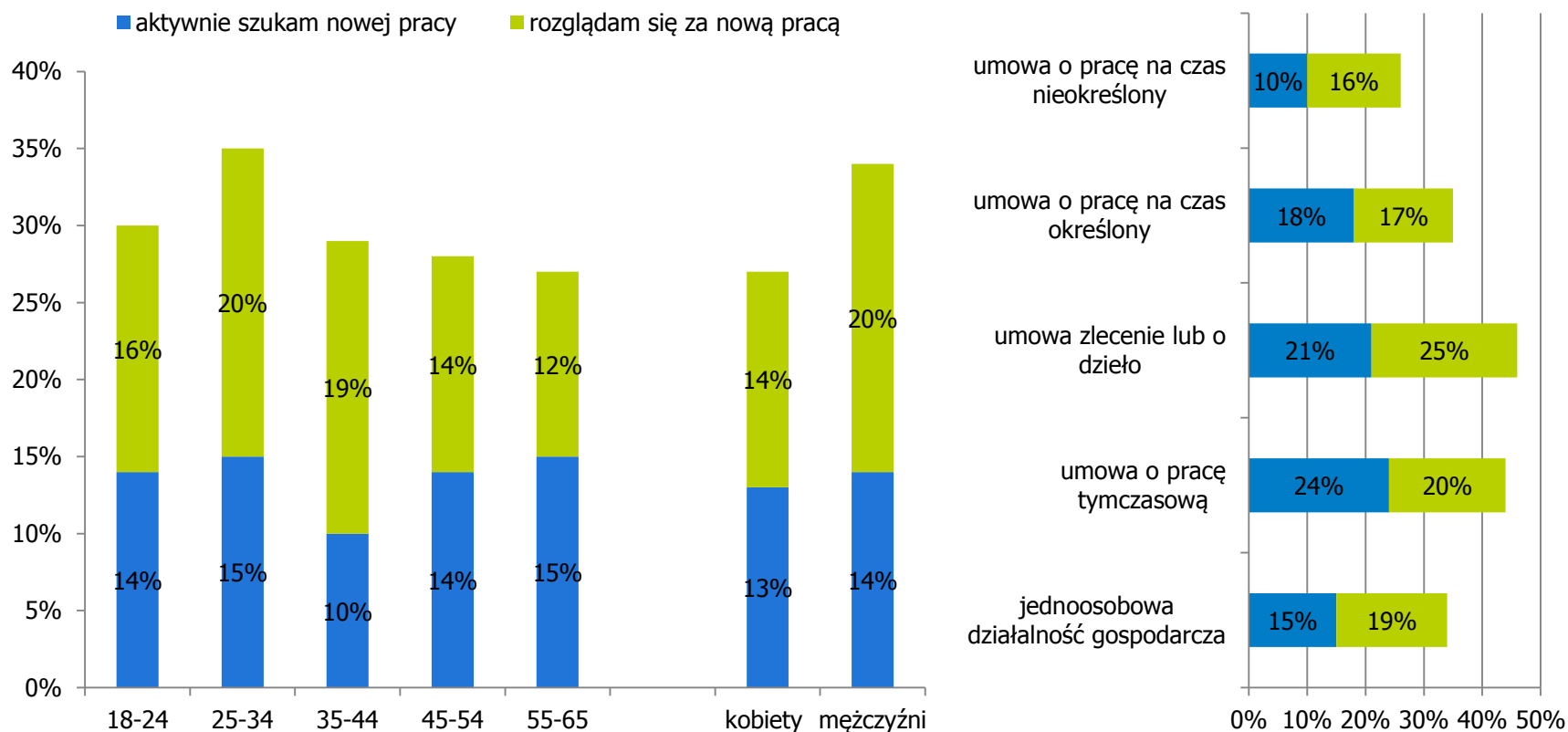
Poszukiwanie nowego zatrudnienia

Polska – porównanie w czasie



- W minionym kwartale 31% badanych poszukiwało nowej pracy. W porównaniu z poprzednim kwartałem (2015Q3) był to spadek o 3 p.p.
- Zmniejszył się odsetek zarówno aktywnie poszukujących pracy, jak i tylko rozglądających się za nowym zatrudnieniem.

Poszukiwanie nowego zatrudnienia



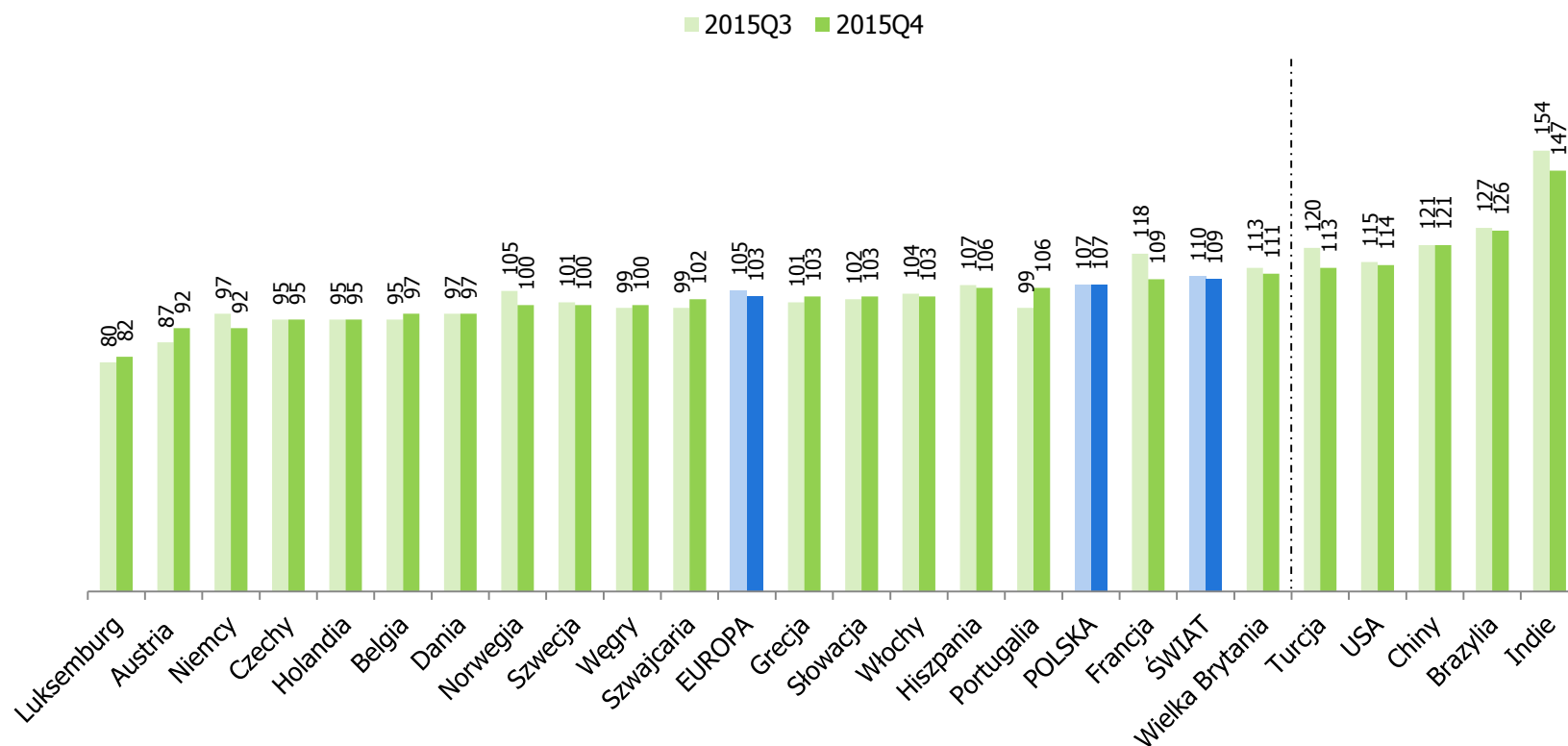
- Najbardziej aktywni w poszukiwaniu pracy respondenci w wieku 25-34 lat – co piąty badany w tej grupie aktywnie szukał nowej pracy (20%), a co szósty rozglądał się za nowym pracodawcą (15%).
- Najmniej aktywne w szukaniu pracy są osoby zatrudnione na umowę o pracę na czas nieokreślony (10%), a najbardziej aktywne – na umowę o pracę tymczasową (24%).

Otwartość na zmianę zatrudnienia: Indeks mobilności

- Stworzony przez Randstad **'indeks mobilności'** na rynku pracy śledzi otwartość pracowników na mobilność zawodową.
- Mobilność jest w badaniu definiowana według przewidywań pracowników o prawdopodobieństwie zatrudnienia u innego pracodawcy w kolejnych 6 miesiącach (zarówno w przypadku podjęcia podobnej, jak i zupełnie innej pracy).
- Punktem startowym dla obliczeń indeksu jest agregacja odpowiedzi wszystkich respondentów badania w jego pierwszej edycji międzynarodowej (marzec 2010), stanowiąca wyjściowy poziom 100 punktów.

Indeks mobilności

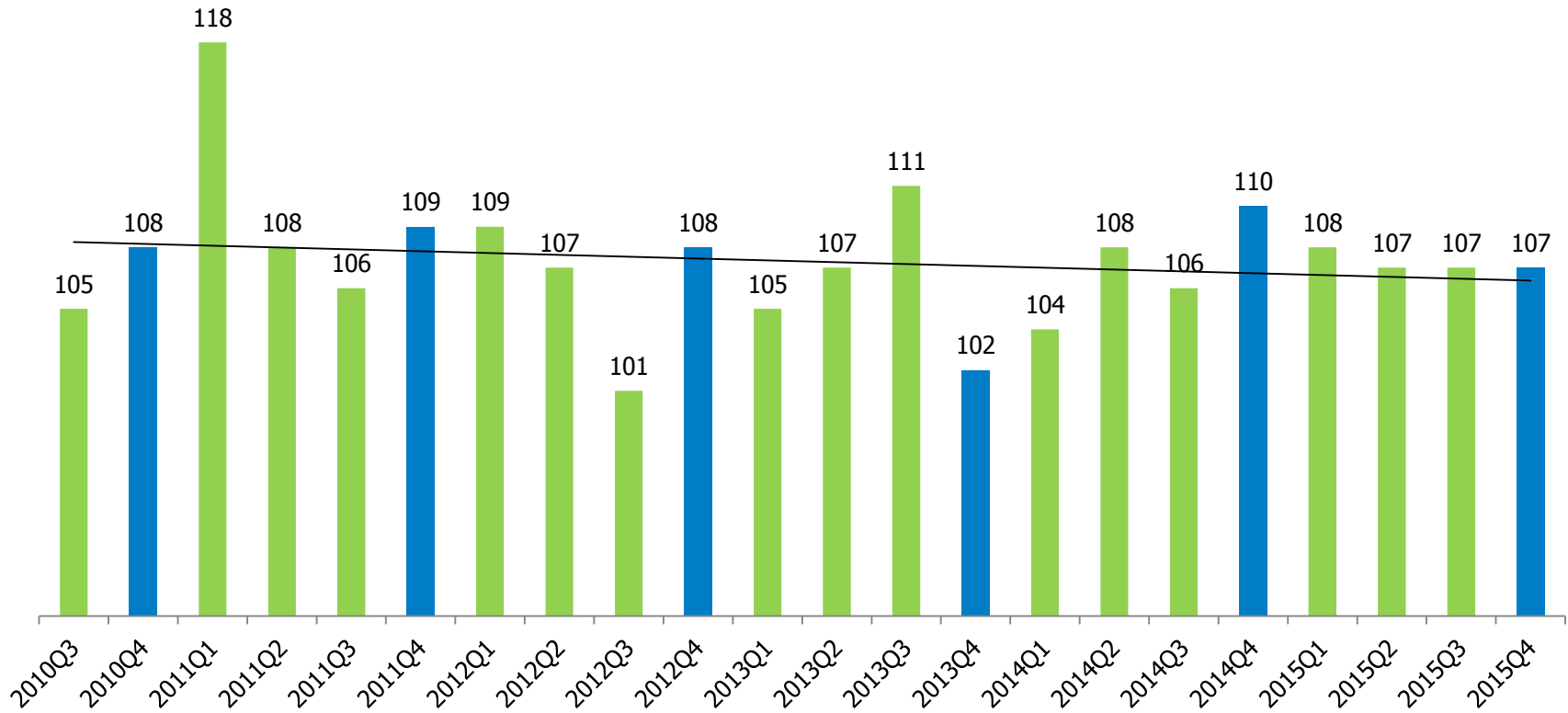
Polacy trzecim narodem Europy najbardziej otwartym na zmianę pracy



- Średnia indeksu mobilności dla 19 badanych krajów europejskich wyniosła 103 punktów, o 2 punkty mniej niż w poprzednim kwartale (2015Q3).
- Na tle krajów starego kontynentu Polska stała się ponownie znalazła się na podium w dziedzinie największej otwartości na zmianę pracy. Po raz kolejny wyprzedziły nas tylko dwa państwa: Francja (2 punkty przewagi) i Wielka Brytania (4 punkty).

Indeks mobilności

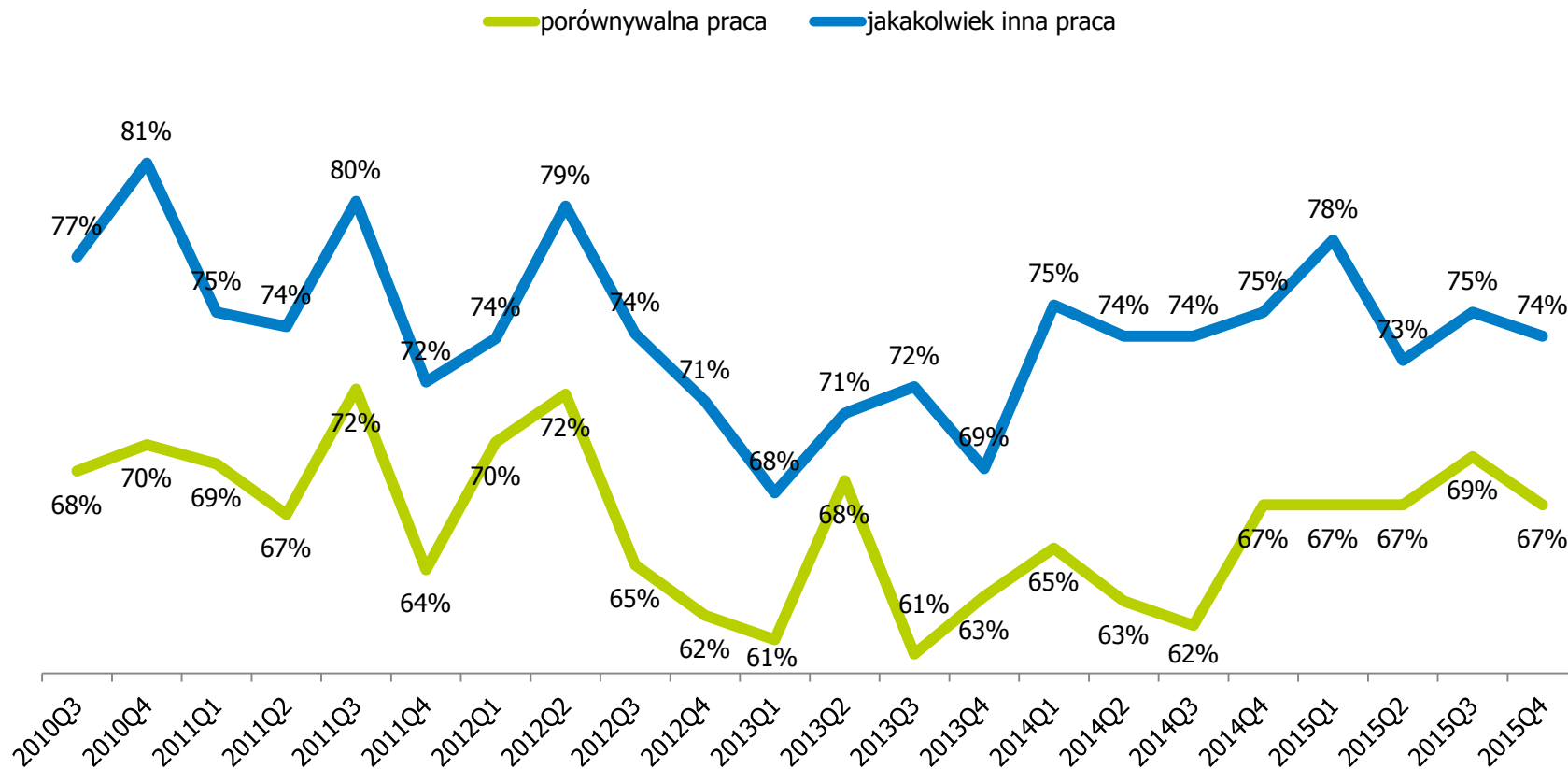
Otwartość Polaków wysoka i stabilna



- W ostatnim kwartale po raz trzeci z rzędu indeks mobilności w Polsce wynosił 107 punktów.
- Tylko raz w czwartym kwartale odnotowany został gorszy wynik.
- Liniowy trend ostatnich pięciu lat pokazuje stabilizację wskaźnika na poziomie zbliżonym do 107 punktów.

Szansa na znalezienie nowej pracy

Mniej Polaków przekonanych o dostępności miejsc pracy



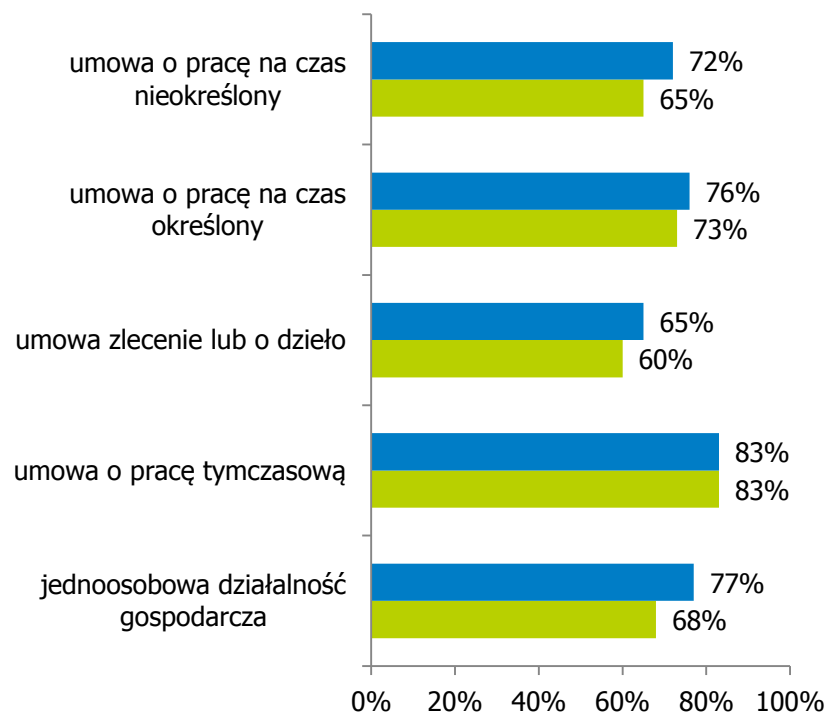
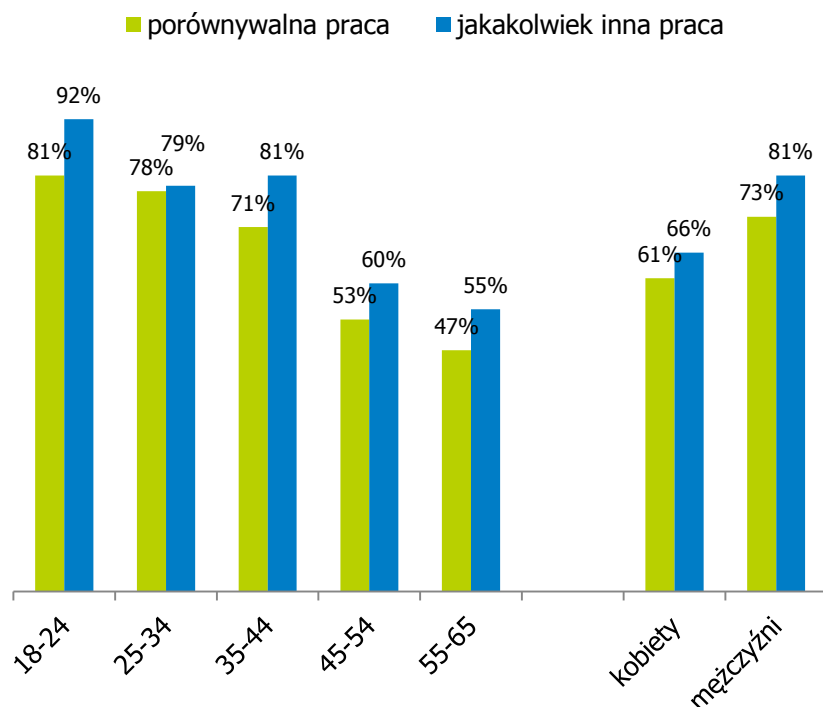
- Odsetek badanych, którzy są przekonani o możliwości znalezienia podobnej do wykonywanej pracy w ciągu półroczia zmniejszyła się o 2 p.p., a jakiegokolwiek innej pracy – o 1 p.p.
- Od pięciu edycji badania odsetki wskazań zdają się stabilizować w pobliżu wartości średnich dla wszystkich edycji badania, które w 2015Q4 wynosiły odpowiednio 66% i 74%.

Czy w Pana/Pani opinii w przypadku konieczności zmiany pracy znalazłyby Pan/Pani porównywalną bądź inną pracę w ciągu następnych 6 miesięcy?

Monitor Rynku Pracy, 22. edycja, grudzień 2015, do 2015Q1 N≈400, później N≈800

Szansa na znalezienie nowej pracy

Z wiekiem optymizm Polaków w kwestii znalezienia nowego pracodawcy spada

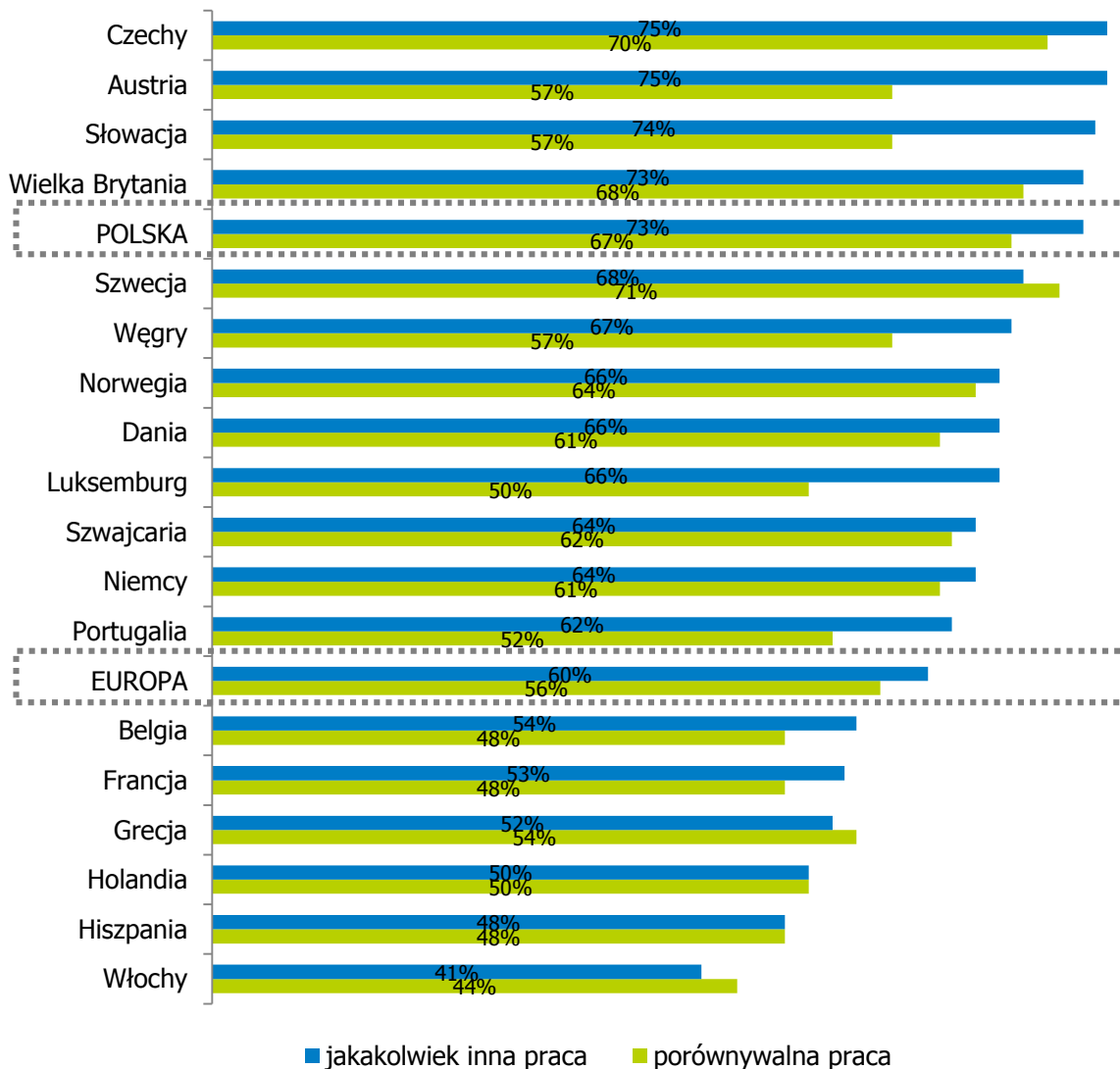


- 92% badanych w wieku 18-24 lata była przekonana, że w razie utraty pracy jest w stanie znaleźć inną w ciągu półrocza – to niemal dwukrotnie większy odsetek niż w grupie 55-65-latków.
- Kobiety o 12 p.p. rzadziej niż mężczyźni sygnalizowały to, że mogą znaleźć podobną pracę do wykonywanej i o 15 p.p. rzadziej – że mogłyby znaleźć jakąkolwiek pracę.

Czy w Pana/Pani opinii w przypadku konieczności zmiany pracy znalazłyby Pan/Pani porównywalną bądź inną pracę w ciągu następujących 6 miesięcy?
Monitor Rynku Pracy, 22. edycja, grudzień 2015, N=879

Szansa na znalezienie nowej pracy

Polacy pośród największych optymistów



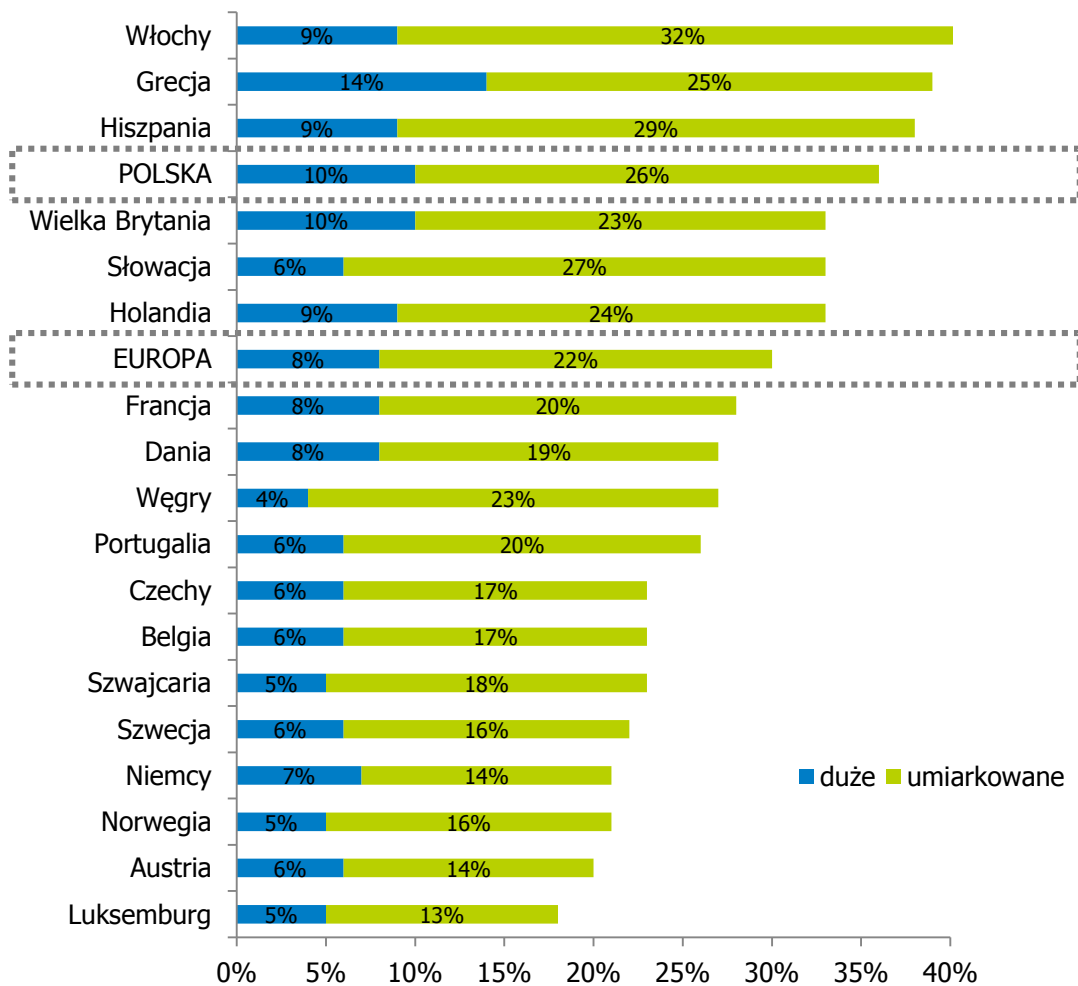
- Na tle krajów europejskich Polacy pozostali w grupie największych optymistów określających bardzo wysoko swoje szanse na znalezienie pracy.
- Wśród państw starego kontynentu można było zaobserwować spadek wiary w szanse znalezienia jakiegokolwiek pracy (średnia wskaźnika zmniejszyła się z 61% do 60%).
- Wiara w znalezienie pracy podobnej do obecnej spadła w takim samym stopniu i w 2015Q4 deklarowało ją 56% ankieterowanych.

Czy w Pana/Pani opinii w przypadku konieczności zmiany pracy znalazłyby Pan/Pani porównywalną bądź inną pracę w ciągu następujących 6 miesięcy?

Monitor Rynku Pracy, 22. edycja, grudzień 2015, dla Polski N=879, dla pozostałych krajów N≈400

Ocena ryzyka utraty pracy

Poczucie ryzyka utraty pracy w Europie spadło, a w Polsce wzrosło



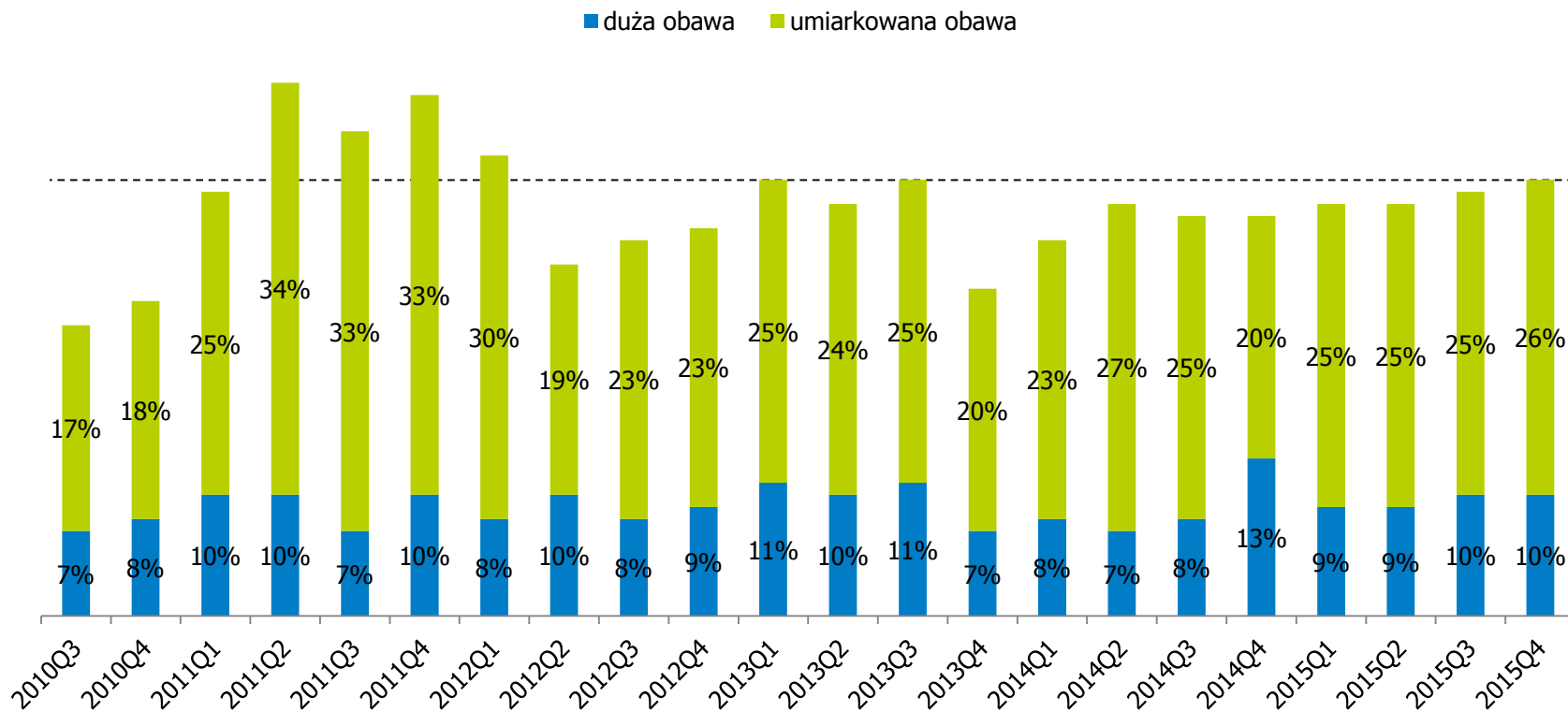
- W badanych krajach europejskich obawę utraty pracy deklarowało 30% ankieterów. Od ostatniej fali badania wskaźnik ten spadł o 1 p.p. i o tyle też zmniejszył się odsetek osób deklarujących poczucie wysokiego ryzyka utraty pracy.
- Wśród wszystkich państw starego kontynentu Włochy miały największy odsetek ludzi obawiających się utraty pracy (łącznie 41%).
- Polska z wynikiem 36% (wzrost o 1 p.p. w porównaniu do 2015Q3) plasowała się na 4. miejscu.

Jak duże jest w Pana/Pani odczuciu ryzyko utraty pracy lub nieprzedłużenia aktualnej umowy w ciągu kolejnego półrocza?

Monitor Rynku Pracy, 22. edycja, grudzień 2015, dla Polski N=879, dla pozostałych krajów N≅400

Ocena ryzyka utraty pracy

Polska – porównanie w czasie

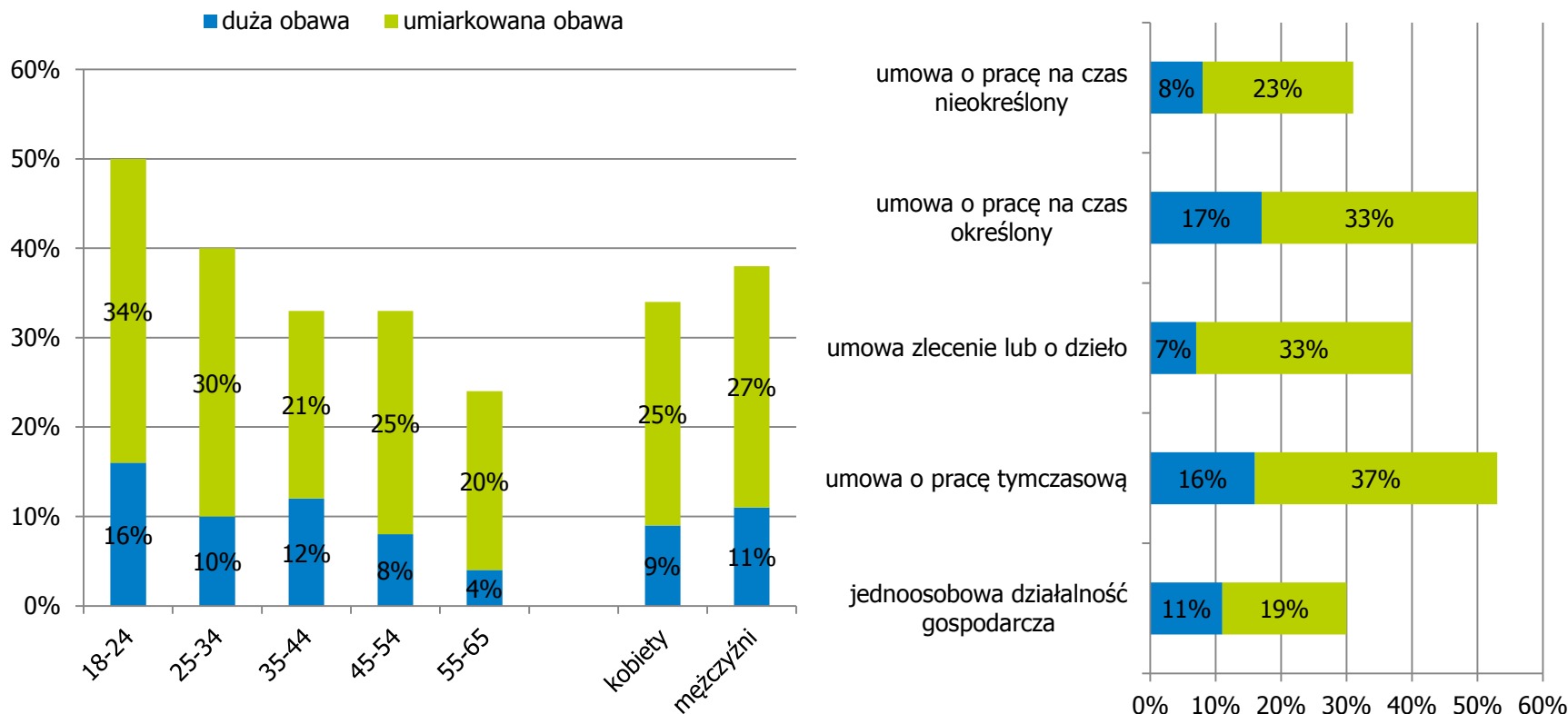


- Udział osób odczuwających poczucie ryzyka utraty pracy w gronie wszystkich przebadanych Polaków jest wyższy niż w poprzednim kwartale o 1 p.p. za sprawą zwiększenia się odsetka osób deklarujących umiarkowany lęk przed utratą pracy.
- Tylko czterokrotnie odnotowano większy lęk o utratę pracy niż w ostatniej edycji. Jednak przez ostatnie osiem kwartałów wskaźnik ten zmieniał się bardzo nieznacznie.

*Jak duże jest w Pana/Pani odczuciu ryzyko utraty pracy lub nieprzedłużenia aktualnej umowy w ciągu kolejnego półrocza?
Monitor Rynku Pracy, 22. edycja, grudzień 2015, do 2015Q1 N≈400, później N≈800*

Ocena ryzyka utraty pracy

Lęk przed utratą pracy zmniejsza się wraz z wiekiem



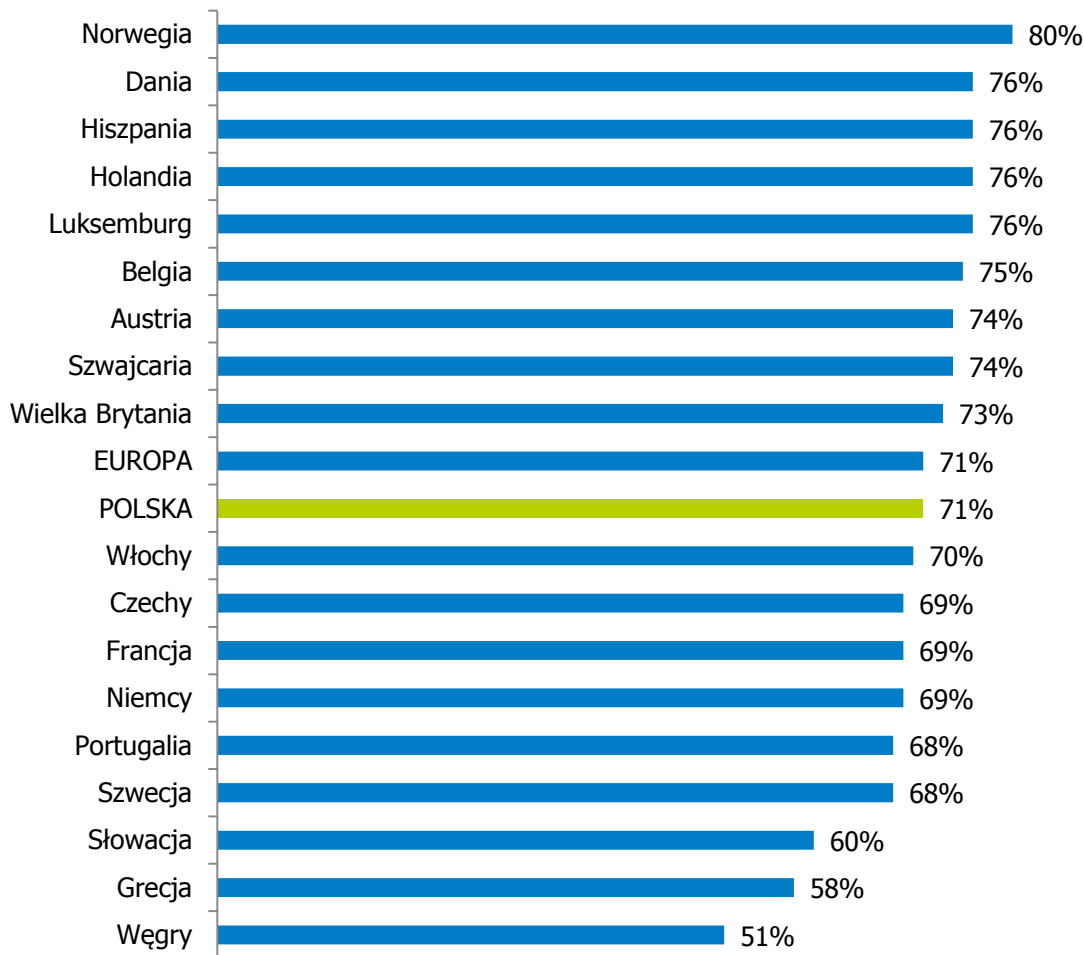
- Połowa osób w wieku 18-24 lata liczyła się z utratą pracy. Wskaźnik ten był o połowę niższy w przypadku osób w wieku 55-65 lat. Kobiety charakteryzowały się mniejszym lękiem o utratę pracy (o 4 p.p.).
- Najmniej utraty pracy obawiali się samozatrudnieni (30% deklarowało tego obawę) oraz zatrudnieni na umowę o pracę na czas nieokreślony (31%).

Jak duże jest w Pana/Pani odczuciu ryzyko utraty pracy lub nieprzedłużenia aktualnej umowy w ciągu kolejnego półrocza?

Monitor Rynku Pracy, 22. edycja, grudzień 2015, wrzesień 2015, N=879

Satysfakcja z wykonywanej pracy

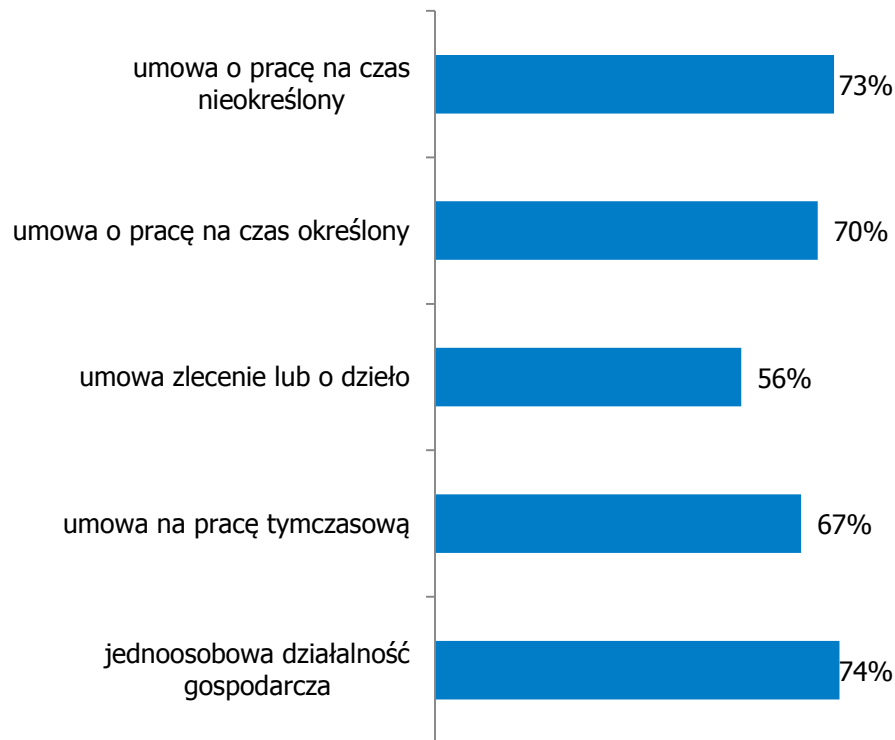
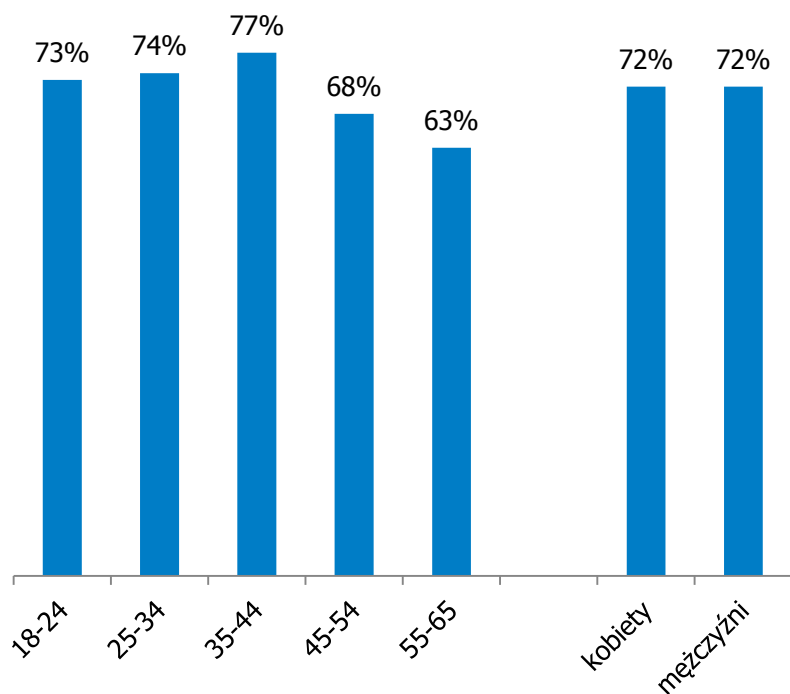
Polacy średnio zadowoleni z wykonywanej pracy



- 71% badanych pracowników w Polsce deklarowało satysfakcję z wykonywanej pracy – to tyle samo co średnio we wszystkich badanych krajach Europy.
- W porównaniu z wcześniejszym kwartałem satysfakcja w wykonywanej pracy wśród Polaków wzrosła o 1 p.p. – jednak w szeregu krajów (np. Wielka Brytania, Włochy) rosła wyraźnie mocniej.
- Wśród krajów starego kontynentu najbardziej zadowolonych pracowników miały Norwegia i Dania, a najmniej zadowolonych: Węgry i Grecja.

Satysfakcja z wykonywanej pracy

Polacy w średnim wieku najbardziej usatysfakcjonowani z wykonywanej pracy



- Najbardziej zadowoleni ze swojej pracy byli osoby w średnim wieku (35-44 lata).
- Najczęściej satysfakcję z pracy deklarują osoby samozatrudnione oraz zatrudnieni na umowę o pracę na czas nieokreślony. Najmniej zadowoleni są zatrudnieni na umowy cywilnoprawne.

Perspektywy dla 2016 roku oraz popyt na pracowników o szczególnych kwalifikacjach

Co z naszymi miejscami pracy?

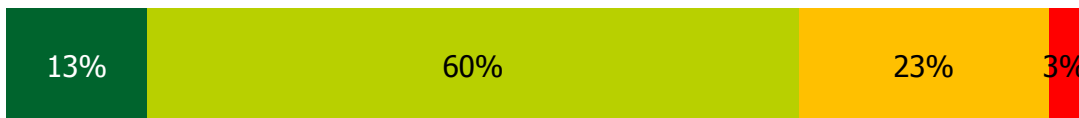
sytuacja pracodawców w oczach pracowników

„Mój pracodawca miał lepsze wyniki finansowe w 2015 niż w 2014 roku.”



■ zdecydowanie się zgadzam ■ zgadzam się
■ nie zgadzam się ■ zdecydowanie się nie zgadzam

„Spodziewam się, że mój pracodawca będzie miał lepsze wyniki finansowe w 2016 niż w 2015 roku.”



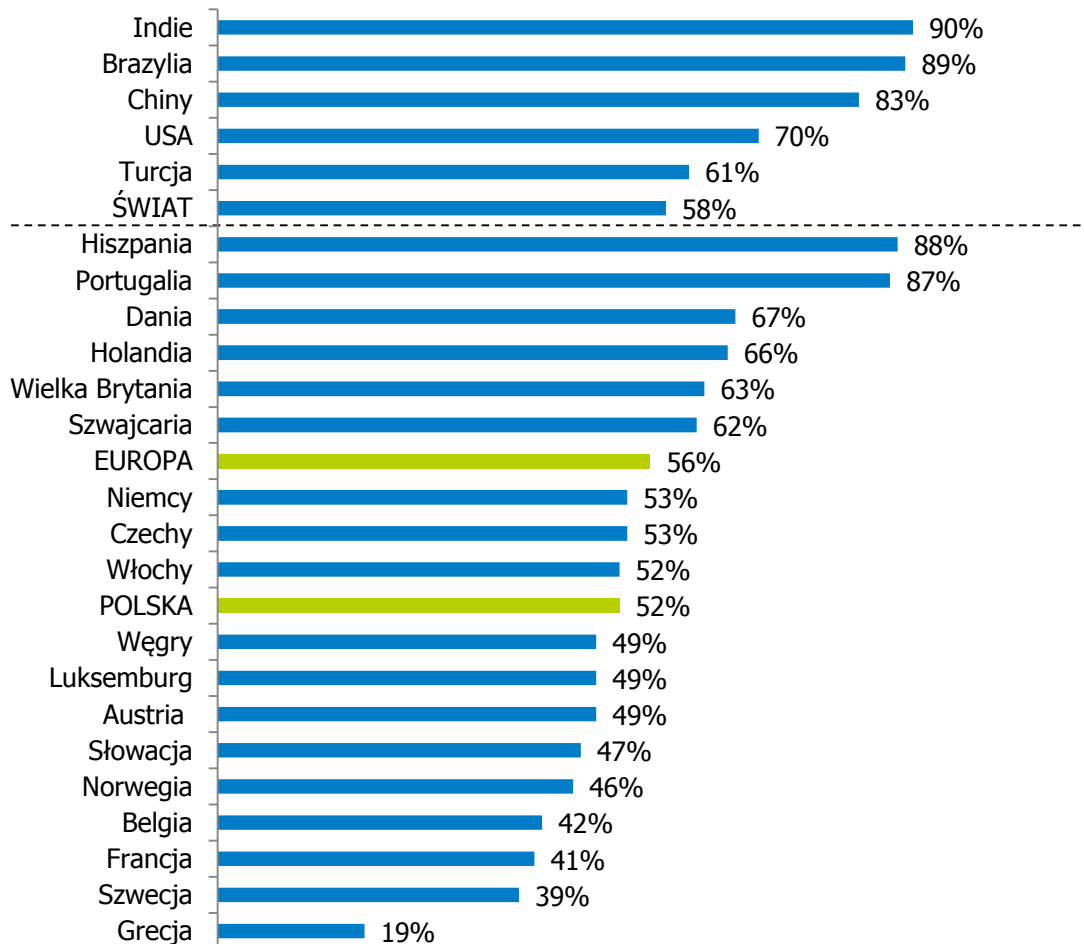
- 62% badanych pracowników oceniło, że ich pracodawca poprawił swoją sytuację finansową w 2015 roku w porównaniu do roku poprzedniego.
- Jeszcze więcej, bo 73%, przewidywało, że rok 2016 będzie dla pracodawcy lepszy niż 2015.
- Tylko 3% badanych było zdecydowanie przekonanych, że losy jego pracodawcy w 2016 roku będą gorsze niż w roku poprzednim.

Co się stanie z gospodarką?

Polacy ostrożni w ocenach

- Ledwie ponad połowa badanych w Polsce przewiduje, że rok 2016 będzie lepszy niż poprzedni.
- Średni poziom optymizmu na świecie był o 6 p.p., a w Europie o 4 p.p. wyższy niż w Polsce.
- Spośród badanych krajów największymi optymistami byli Hindusi, Brazylijczycy, a w Europie: Hiszpanie i Portugalczycy.
- Na starym kontynencie najczarniej przyszłość widzieli Grecy.

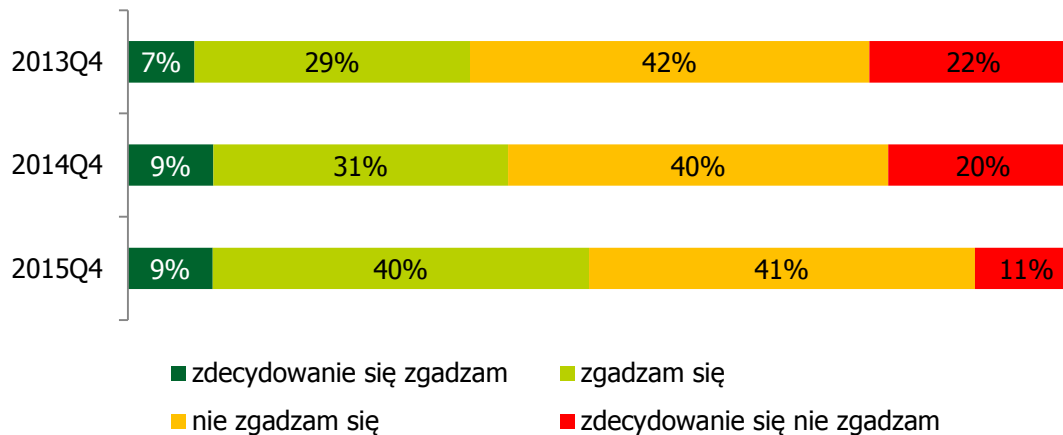
„Spodziewam się, że w roku 2016 sytuacja ekonomiczna w moim kraju ulegnie poprawie.”



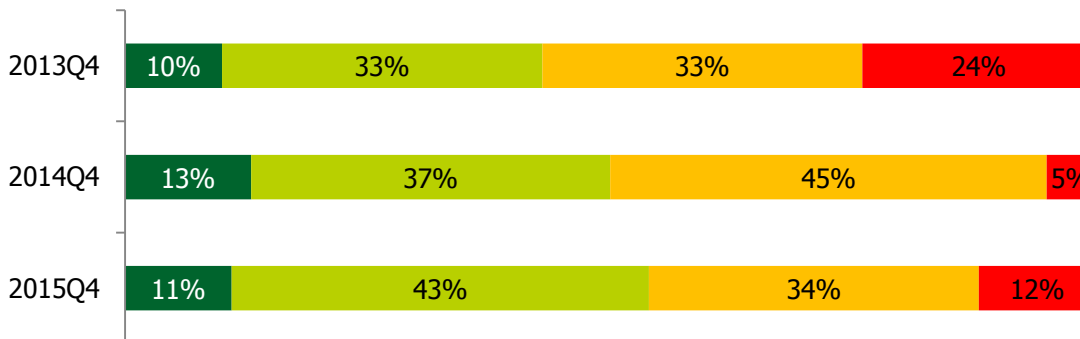
Co z wynagrodzeniami i premiami?

połowa polskich pracowników spodziewa się premii i/lub podwyżki

„Spodziewam się otrzymać podwyżkę na przełomie roku.”



„Spodziewam się otrzymać jednorazową nagrodę finansową/premię na przełomie roku.”



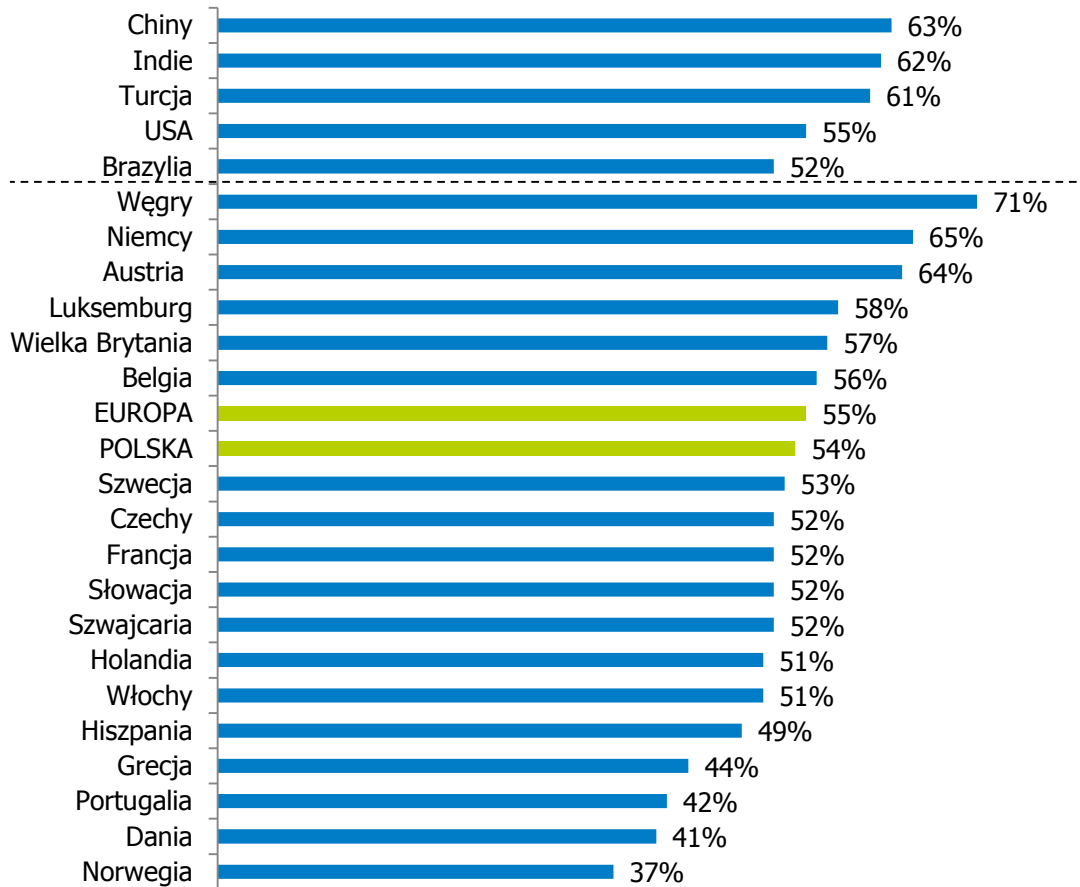
- W ostatnim kwartale 49% ankietowanych pracowników w Polsce oczekiwało podwyżki pod koniec 2015 roku, a 54% spodziewało się premii.
- W ciągu dwóch lat oczekiwania podwyżki wzrosły o 13 p.p., a w premii/nagrody – o 11 p.p.
- W dalszym ciągu zarówno premii, jak i podwyżki nie oczekuje aż połowa ankietowanych.

Problemy z kadrami oczami pracowników

wykształcenie

- Nieco ponad połowa ankietowanych Polaków, podobnie jak i połowa Europejczyków, sygnalizuje, że ich pracodawcy mają problem ze znalezieniem odpowiednich kadr.
- Największe problemy z brakującymi pracownikami sygnalizują w Europie Węgrzy, Niemcy i Austriacy, a najmniejsze: Norwedzy, Duńczycy i Portugalczycy.

„Mój pracodawca ma obecnie problem ze znalezieniem odpowiednio uzdolnionych pracowników.”

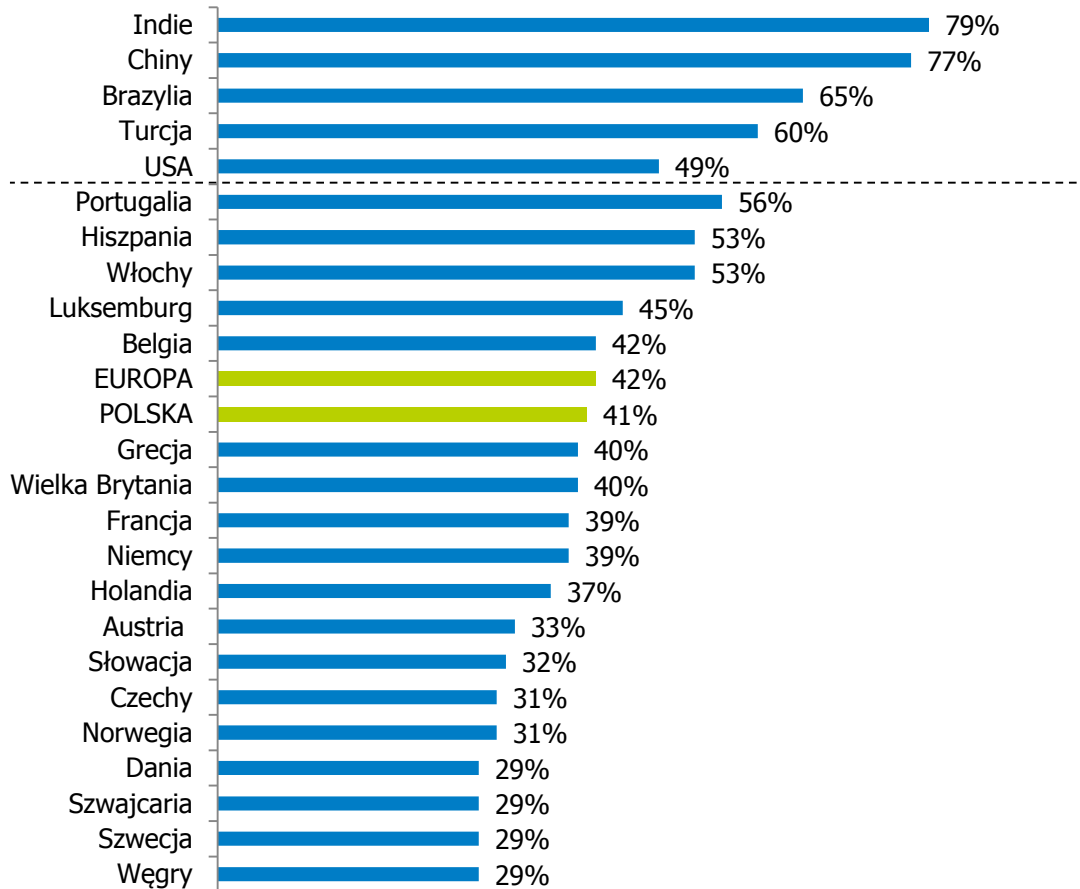


Problemy z kadrami oczami pracowników

talenty poszukiwane

- 41% ankietowanych Polaków i 42% Europejczyków, oświadczyło, że ich pracodawcy potrzebują coraz więcej ludzi wykształconych w zakresie nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki.
- W Europie największy głód takich specjalności występuje w Portugalii, Hiszpanii i Włoszech. Najmniejszy zaś na Węgrzech, w Szwecji i Szwajcarii.

„Mój pracodawca coraz bardziej potrzebuje pracowników o wykształceniu w zakresie nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki.”



Gdybym znowu miał 18 lat...

studia, które mogą pomóc w karierze

„Gdybym miał(a) znowu 18 lat, wybrał(a)bym studia w zakresie nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki.”



■ zdecydowanie się zgadzam ■ zgadzam się
■ nie zgadzam się ■ zdecydowanie się nie zgadzam

- 55% Polaków podało, że mogąc wybierać raz jeszcze profil wykształcenia, wybrałoby studia w zakresie nauk ścisłych, technologii, inżynierii lub matematyki.
- 61% wskazało na kierunki związane z technologiami cyfrowymi/internetowymi.

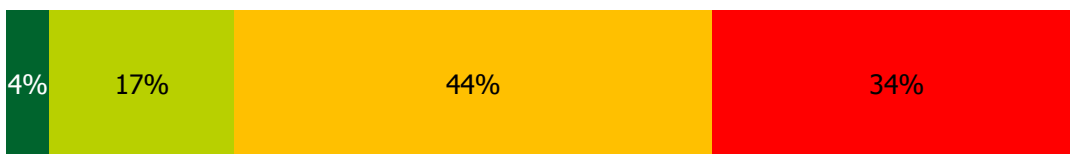
„Gdybym miał(a) znowu 18 lat, wybrał(a)bym studia w zakresie technologii cyfrowych/internetowych.”



Czy moja praca jest zagrożona?

roboty i automaty na horyzoncie

„Spodziewam się, że ze względu na postęp technologiczny mój zawód zniknie za kilka lat.”
(2014Q2)



■ zdecydowanie się zgadzam ■ zgadzam się
■ nie zgadzam się ■ zdecydowanie się nie zgadzam

„Spodziewam się, że wykonywana przeze mnie praca zostanie zautomatyzowana w ciągu 5-10 lat.”



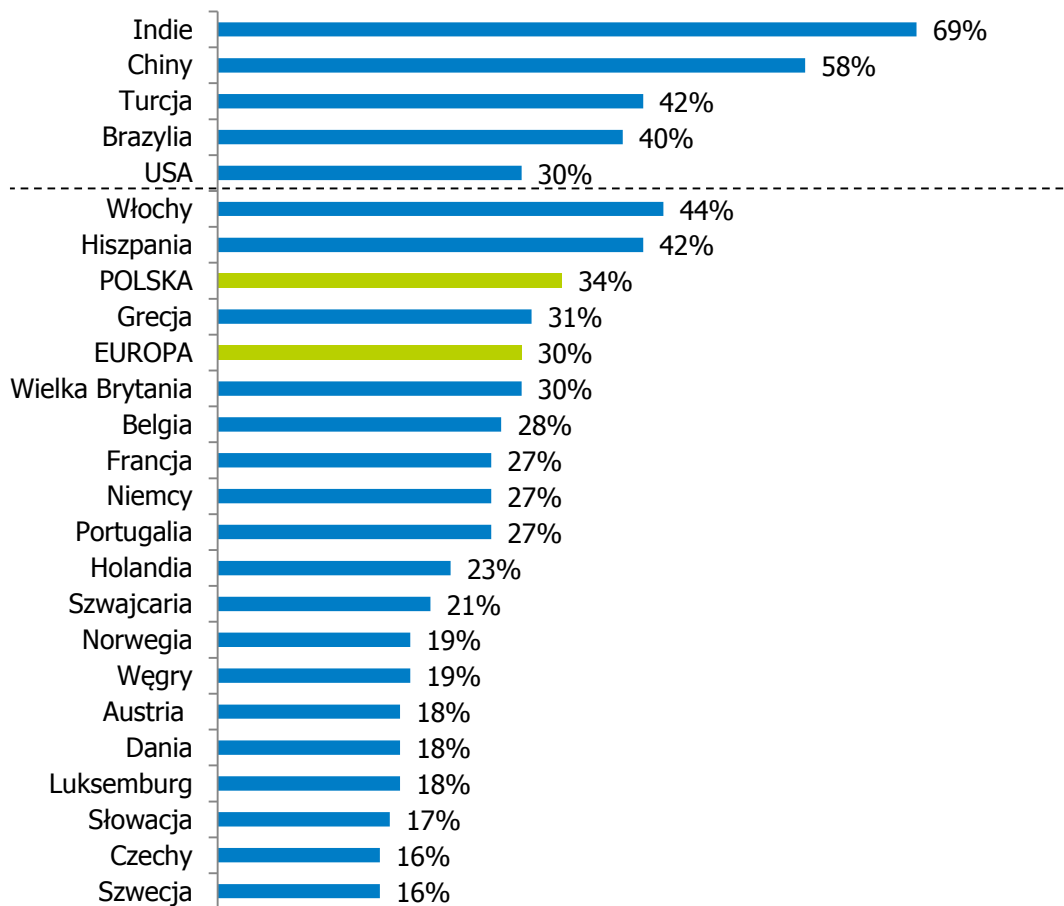
- Sześć edycji badania wcześniej 21% ankieterowanych Polaków poinformowało, że spodziewa się zaniku ich zawodu za sprawą postępu technicznego.
- W 22. edycji badanych zapytano o zagrożenie automatyzacją i podano dokładniejszy przedział: 5-10 lat. 34% zasygnalizowało, że spodziewa się automatyzacji ich zajęcia.

Czy moja praca jest zagrożona?

Proces automatyzacji a miejsca pracy

- Polacy należą do czołówki narodów europejskich obawiających się automatyzacji miejsc pracy – większy poziom wpływu tego procesu na miejsca pracy sygnalizują tylko Włosi i Hiszpanie.
- Na Słowacji i w Czechach niepokój związany z automatyzacją jest dwukrotnie niższy niż w Polsce. Nasi południowi sąsiedzi – obok Szwedów – oczekują na postępy automatyzacji z najmniejszym niepokojem na kontynencie.

„Spodziewam się, że wykonywana przeze mnie praca zostanie zautomatyzowana w ciągu 5-10 lat.”



Podsumowanie wyników:

- Poziom rotacji na polskim rynku pracy zmniejszył się o 2 p.p. i wynosił 24% – wyższy w Europie był tylko we Włoszech (o 1 p.p.), Wielkiej Brytanii (o 1 p.p.) i Hiszpanii (o 2 p.p.).
- Głównymi powodami zmiany pracy były: lepsze warunki pracy, osobiste pragnienie zmiany oraz niezadowolenie z pracodawcy. Zmiana struktury firmy spadła na czwarte miejsce.
- Najbardziej aktywnymi pod względem poszukiwania nowego miejsca zatrudnienia byli respondenci w wieku 25-34 lata, a szczególnie pracujący na umowy cywilnoprawne.
- Indeks mobilności Polski utrzymywał się niezmiennie na wysokim poziomie (107 punktów). W porównaniu z innymi krajami europejskimi Polacy pozostawali – obok Brytyjczyków i Francuzów – jednym z najbardziej otwartych na zmianę pracy narodów.
- Przekonanie o dostępności ofert pracy pogorszyło się w porównaniu z poprzednim kwartałem. Odsetek osób przekonanych o możliwości znalezienia jakiegokolwiek pracy wynosił 74% (spadek o 1 p.p.), a wierzących w znalezienie podobnej pracy – 67% (spadek o 2 p.p.).
- Obawa o utratę pracy wzrosła o 1 p.p. – 36% badanych stwierdzało, że odczuwa ryzyko utrzymania posady w kolejnym półroczu.
- 71% Polaków i tyle samo Europejczyków deklaruowało satysfakcję z wykonywanej pracy.
- Największą satysfakcję wykazały osoby zatrudnione w oparciu o jednoosobową działalność gospodarczą oraz na umowę o pracę na czas nieokreślony.
- 2/3 badanych Polaków ocenia, że ich pracodawca poprawił swoje wyniki w 2015 roku. Połowa badanych spodziewała się przed końcem 2015 roku podwyżki i/lub premii czy nagrody rocznej.
- 1/3 ankietowanych w Polsce sygnalizowało, że ich stanowisko pracy może zostać zautomatyzowane. Większe obawy sygnalizują jedynie Włosi i Hiszpanie.





good
to know
you

λοι
φο κιομ
δοοq

